

Diagnoza obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Wapielsk

Maj 2016 r.

Zamawiający:

Gmina Wąpielsk
87-337 Wąpielsk
T +48 56 49 38 321
F +48 56 49 38 322
E ug@wapielsk.pl

Wykonawca:

Dorfin Grant Thornton Frąckowiak sp. z o.o. sp. k.
ul. Głowackiego 20
87-100 Toruń
T +48 56 657 55 91
F +48 56 475 45 47
www.GrantThornton.pl
Member of Grant Thornton International Ltd

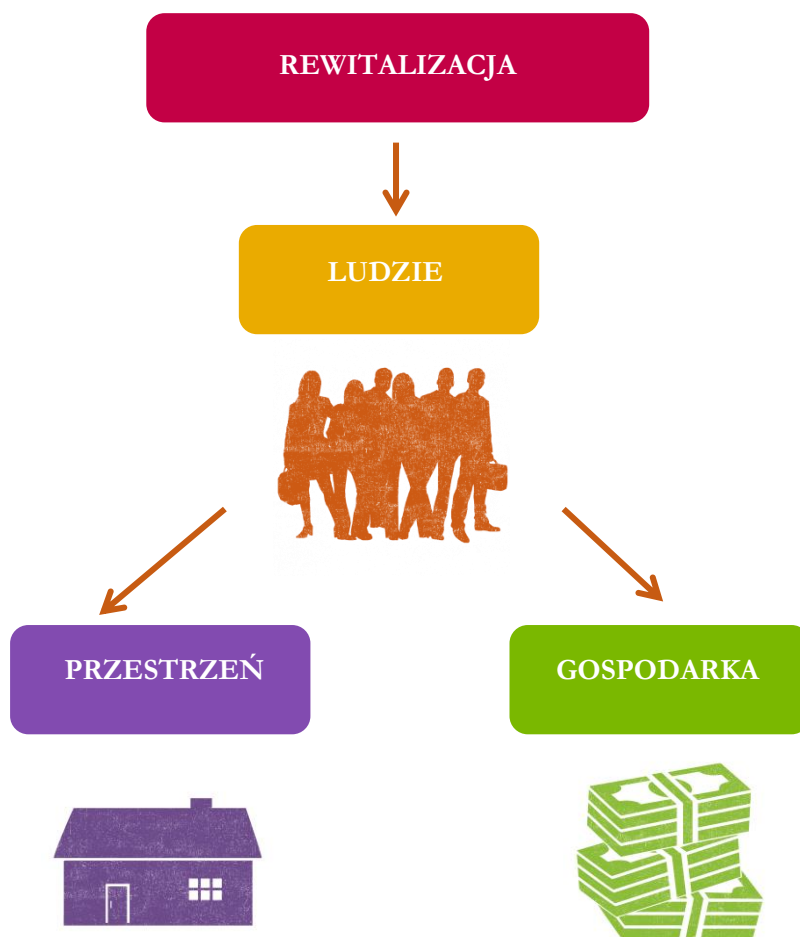

Wstęp

Rewitalizacja, czyli proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony jest na podstawie **programu rewitalizacji**. Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, infrastrukturalnej, którego celem jest wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. Program jest podstawą do ubiegania się o środki na rewitalizację, m. in. z funduszy unijnych. Taką funkcję spełnia niniejszy Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wąpielsk na lata 2016-2023.

Ramy prawne dla rewitalizacji w Polsce wyznacza ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Określa ona zasady oraz tryb przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia i oceny rewitalizacji. Zapisy ustawy porządkują dzisiejsze pojmowanie rewitalizacji rozumianej jako przedsięwzięcie całościowe, łączące działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

Schemat 1. Proces rewitalizacji

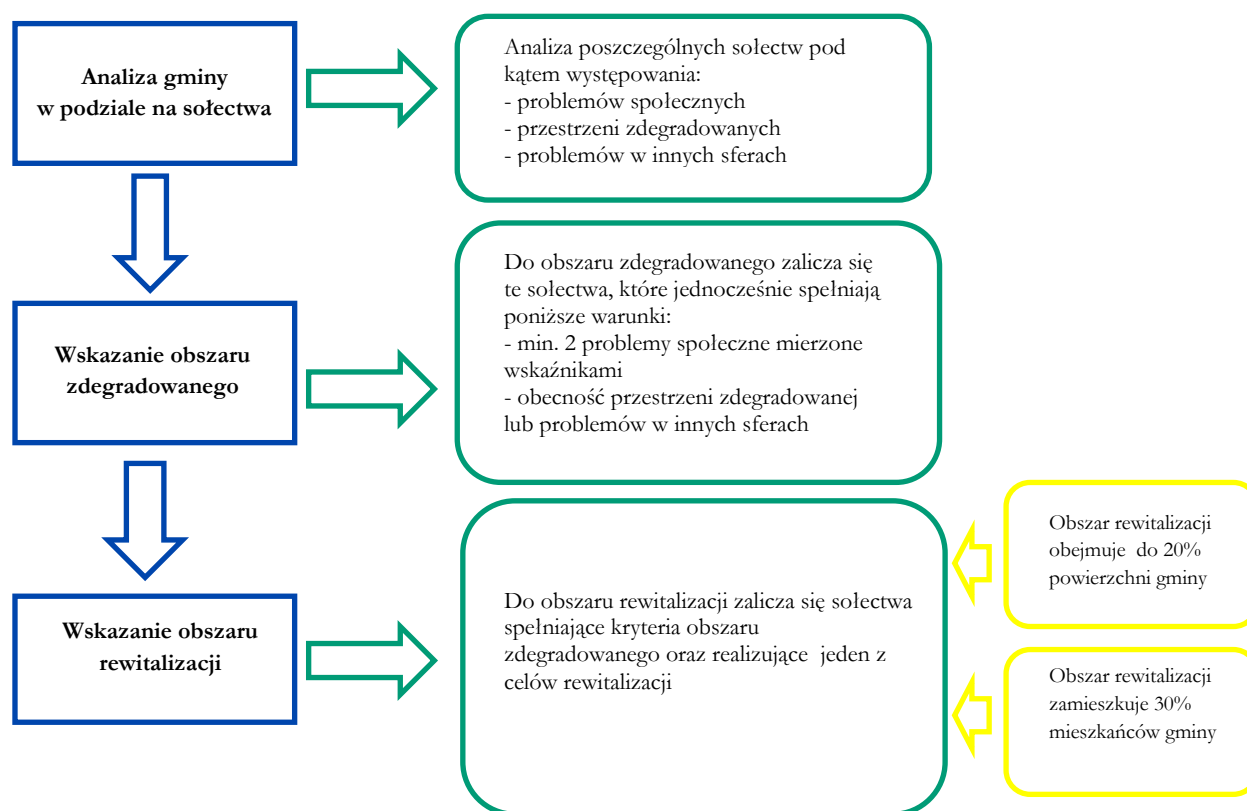
Źródło: Opracowanie własne

W perspektywie finansowej 2014-2020 rewitalizacja będzie dotyczyć zarówno **terenów miejskich, jak i wiejskich**. Głównym jej celem powinno być trwale podniesienie **jakości życia** na obszarze zdegradowanym. Kierunki działań rewitalizacyjnych wyznacza Krajowa Polityka Miejska 2023, która wskazuje, że w obecnym okresie programowania 2014-2020 rewitalizacja nie może być postrzegana, tak jak do tej pory, jedynie jako remont, modernizacja czy odbudowa. Powinna ona **łączyć działania** w sposób kompleksowy tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Istotne jest, aby **projekty społeczne stanowiły punkt wyjścia i były nieodłącznym elementem procesów rewitalizacyjnych**. W obecnej perspektywie finansowej nie dopuszcza się realizacji tylko i wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Projekty te będą mogły zostać zrealizowane w ramach szerszej koncepcji, uzupełniając do działań społecznych tzw. „miękkich”. Istotnym elementem procesu rewitalizacji jest **partycypacja społeczna**, obejmująca przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, poprzez których rozumie się mieszkańców gminy, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego.

Sposób wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w gminie Wąpielsk przedstawia poniższy schemat.

Schemat 2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze gminy Wąpielsk

Źródło: Opracowanie własne

Prowadzenie procesu rewitalizacji wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

Obszarem zdegradowanym jest obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto występuje na nim co najmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Obszar rewitalizacji wyznacza się jako całość lub część obszaru zdegradowanego i opracowuje dla niego gminny program rewitalizacji. Gmina Wąpielsk planuje prowadzenie działań rewitalizacyjnych i chce pozyskać na ten cel środki unijne. W związku z tym będzie konieczne opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji, zawierającego w szczególności: szczegółową diagnozę obszaru zdegradowanego, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowe ramy finansowe programu rewitalizacji.

Opracowanie **diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Wąpielsk** rozpoczyna działania związane z procesem rewitalizacji na obszarze gminy. Dla potrzeb niniejszego dokumentu przeprowadzono dokładną analizę sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej, która pozwoliła na zdiagnozowanie problemów i potencjałów występujących na poszczególnych obszarach. Zobjektywizowane metody i wskaźnik pozwoliły na wskazanie tych obszarów, które charakteryzuje szczególnie intensywna koncentracja szeregu niekorzystnych zjawisk, a w konsekwencji wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów do rewitalizacji.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostanie poddane konsultacjom społecznym trwającym minimum 30 dni. W czasie ich trwania interesariusze rewitalizacji (tj. mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i inni użytkownicy danego obszaru) będą nie tylko informowani o wynikach przeprowadzonej diagnozy, ale również włączani w czynne uczestnictwo w procesie wyznaczenia obszarów wymagających rewitalizacji.

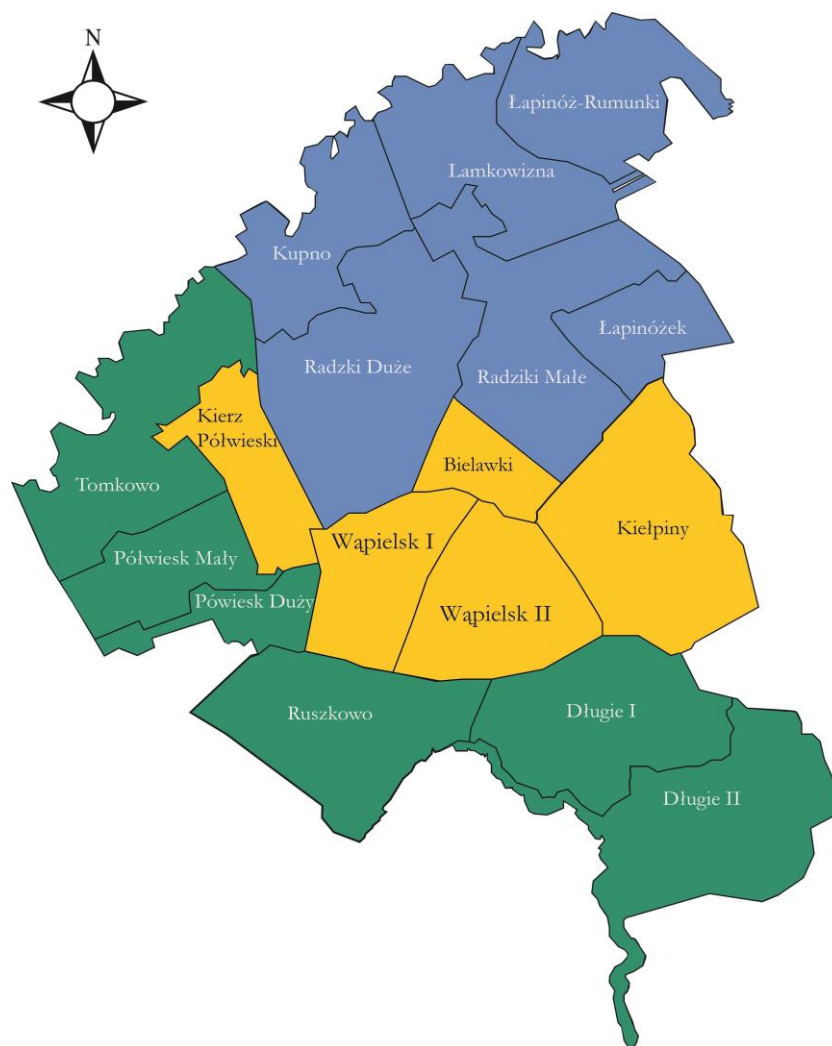
1. Obszar zdegradowany gminy¹

Delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarze wiejskim gminy Wąpielsk nastąpiła poprzez zbadanie wszystkich 15 miejscowości pod kątem występowania stanu kryzysowego. Biorąc pod uwagę położenie poszczególnych miejscowości, podzielono je na następujące grupy:

- **Miejscowości położone w południowej części gminy:** Długie, Ruszkowo, Półwiesk Duży, Półwiesk Mały, Tomkowo;
- **Miejscowości położone w środkowej części gminy:** Kiełpiny, Wąpielsk, Bielawki, Kierz Półwieski;
- **Miejscowości położone w północnej części gminy:** Radziki Duże, Radziki Małe, Kupno, Lamkowizna, Łapinóż Rumunki, Łapinówek.

Każdą z grup zbadano innym zestawem wskaźników. Poniżej znajduje się mapa obrazująca podział miejscowości na grupy.

Mapa 1. Gmina Wąpielsk w podziale na grupy miejscowości wyznaczonych do zbadania występowania stanu kryzysowego

Źródło: Opracowanie własne

¹ Przedstawione w poniższym rozdziale dane statystyczne dotyczą stanu na 31.12.2015 r.

Do obszarów zdegradowanych w gminie zaliczono miejscowości spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- Na terenie miejscowości identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami określonymi na liście wskaźników stanu kryzysowego dla obszarów wiejskich; jednocześnie wskaźniki te przyjmują w miejscowościach wartości mniej korzystne niż średnia ich wartość dla gminy;
- Na terenie miejscowości występują przestrzenie zdegradowane lub negatywne zjawiskach w przynajmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

1.1. Analiza wskaźnikowa w sferze społecznej

Podstawą do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w gminie była analiza występowania problemów społecznych. W tym celu przeanalizowano następujące wskaźniki z listy wskaźników stanu kryzysowego dla obszarów wiejskich.

A. Część południowa

Miejscowości zlokalizowane w południowej części gminy Wąpielsk (**Długie, Ruszkowo, Półwiesk Duży, Półwiesk Mały, Tomkowo**) zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych trzema poniższymi wskaźnikami:

- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
- Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze
- Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia

Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach położonych w południowej części gminy Wąpielsk

Tabela 1. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Długie	475	44	9,3%
Ruszkowo	290	51	17,6%
Półwiesk Duży	41	17	41,5%
Półwiesk Mały	141	35	24,8%
Tomkowo	72	2	2,8%
Gmina	2649	254	9,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy i Urzędu Gminy Wąpielsk.

Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w miejscowościach położonych w południowej części gminy Wąpielsk

Tabela 2. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze

Miejscowość	Liczba dzieci do 17 lat ogółem	Liczba dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze
Długie	154	49	31,8%
Ruszkowo	85	43	50,6%
Półwiesk Duży	8	1	12,5%
Półwiesk Mały	67	17	25,4%
Tomkowo	32	23	71,9%
Gmina	866	345	39,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w danej szkole za ostatnie 3 lata w miejscowościach położonych w południowej części gminy Wąpielsk

Tabela 3. Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w danej szkole za ostatnie 3 lata

Miejscowość	Rejon obsługi szkoły podstawowej	Rok szkolny 2012/2013	Rok szkolny 2013/2014	Rok szkolny 2014/2015	Przeciętny wynik z ostatnich 3 lat
Długie	SP Długie	67%	72%	73%	71%
Ruszkowo	SP Wąpielsk	48%	61%	57%	55%
Półwiesk Duży	SP Półwiesk Mały	63%	76%	65%	68%
Półwiesk Mały	SP Półwiesk Mały	63%	76%	65%	68%
Tomkowo	SP Półwiesk Mały	63%	76%	65%	68%
Woj. kujawsko-pomorskie	-	59%	63%	64%	62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Zestawienie wartości badanych wskaźników

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że koncentracja niekorzystnych czynników społecznych w tej części gminy występuje w miejscowości Ruszkowo.

Tabela 4. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego

Miejscowość	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia
Długie	9,3%	31,8%	nie
Ruszkowo	17,6%	50,6%	tak
Półwiesk Duży	41,5%	12,5%	nie
Półwiesk Mały	24,8%	25,4%	nie
Tomkowo	2,8%	71,9%	nie
Gmina	9,6%	39,8%	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

B. Część środkowa

Miejscowości zlokalizowane w środkowej części gminy Wąpielsk (**Kielpiny, Wąpielsk, Bielawki, Kierz Półwieski**) zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych trzema poniższymi wskaźnikami:

- Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
- Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze
- Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze w miejscowościach położonych w środkowej części gminy Wąpielsk

Tabela 5. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze

Miejscowość	Ludność ogółem	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Kielpiny	389	67	17,2%
Wąpielsk	775	119	15,4%
Bielawki	108	17	15,7%
Kierz Półwieski	135	29	21,5%
Gmina	4231	756	17,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego w miejscowościach położonych w środkowej części gminy Wąpielsk

Tabela 6. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego

Miejscowość	Liczba gospodarstw domowych	Liczba interwencji porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego	Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego
Kielpiny	64	0	0,0%
Wąpielsk	160	3	1,9%
Bielawki	26	0	0,0%
Kierz Półwieski	35	0	0,0%
Gmina	938	6	0,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w danej szkole za ostatnie 3 lata w miejscowościach położonych w środkowej części gminy Wąpielsk

Tabela 7. Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w danej szkole za ostatnie 3 lata

Miejscowość	Rejon obsługi szkoły podstawowej	Rok szkolny 2012/2013	Rok szkolny 2013/2014	Rok szkolny 2014/2015	Przeciętny wynik z ostatnich 3 lat
Kiełpiny	SP Wąpielsk	48%	61%	57%	55%
Wąpielsk	SP Wąpielsk	48%	61%	57%	55%
Bielawki	SP Radziki Duże	61%	58%	47%	55%
Kierz Półwieski	SP Półwiesk Mały	63%	76%	65%	68%
Woj. kujawsko-pomorskie	-	59%	63%	64%	62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Zestawienie wartości badanych wskaźników

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że koncentracja niekorzystnych czynników społecznych w tej części gminy występuje w miejscowości Wąpielsk.

Tabela 8. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach

Miejscowość	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia
Kiełpiny	17,2%	0,0%	tak
Wąpielsk	15,4%	1,9%	tak
Bielawki	15,7%	0,0%	tak
Kierz	21,5%	0,0%	nie
Gmina	17,9%	0,6%	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

C. Część północna

Miejscowości zlokalizowane w środkowej części gminy Wąpielsk (**Radziki Duże, Radziki Małe, Kupno, Lamkowizna, Łapinóż Rumunki, Łapinózek**) zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych trzema poniższymi wskaźnikami:

- Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze
- Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
- Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze

Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze w miejscowościach położonych w północnej części gminy Wąpielsk

Tabela 9. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze

Miejscowość	Ludność ogółem	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze
Radziki Duże	652	123	18,9%
Radziki Małe	228	48	21,1%
Kupno	66	9	13,6%
Lamkowizna	63	9	14,3%
Łapinóż Rumunki	52	5	9,6%
Łapinózek	120	25	20,8%
Gmina	4231	716	16,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w miejscowościach położonych w północnej części gminy Wąpielsk

Tabela 10. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Radziki Duże	411	9	2,2%
Radziki Małe	139	2	1,4%
Kupno	39	6	15,4%
Lamkowizna	42	2	4,8%
Łapinóż Rumunki	33	0	0,0%
Łapinózek	72	5	6,9%
Gmina	2649	254	9,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy i Urzędu Gminy Wąpielsk.

Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w miejscowościach położonych w północnej części gminy Wąpielsk

Tabela 11. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze

Miejscowość	Liczba dzieci do 17 lat ogółem Liczba	dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze
Radziki Duże	118	43	36,4%
Radziki Małe	41	16	39,0%
Kupno	18	4	22,2%
Lamkowizna	12	6	50,0%
Łapinóż Rumunki	14	11	78,6%
Łapinówek	23	9	39,1%
Gmina	866	345	39,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Zestawienie wartości badanych wskaźników

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że w żadnej z analizowanych miejscowości nie występuje koncentracja niekorzystnych czynników społecznych.

Tabela 12. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej

Miejscowości wa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze
Radziki Duże	18,9%	2,2%	36,4%
Radziki Małe	21,1%	1,4%	39,0%
Kupno	13,6%	15,4%	22,2%
Lamkowizna	14,3%	4,8%	50,0%
Łapinóż Rumunki	9,6%	0,0%	78,6%
Łapinówek	20,8%	6,9%	39,1%
Gmina	16,9%	9,6%	39,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej

Z powyższych analiz wynika, że problemy społeczne (w ilości co najmniej dwóch) zostały zdiagnozowane w dwóch miejscowościach: **Ruszkowo i Wąpielsk**. Te miejscowości zostały poddane dalszej analizie pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach.

1.2. Analiza miejscowości, w których zidentyfikowano problemy społeczne pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

W poniższych tabelach dokonano zestawienia danych obrazujących występowanie przestrzeni zdegradowanych lub problemów innych niż społeczne w miejscowościach: **Ruszkowo i Wąpielsk**.

Przestrzeń zdegradowana, zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalni, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty.

Tak rozumiana przestrzeń nie występuje na terenie analizowanych miejscowości. W związku z powyższym zarówno Ruszkowo, jak i Wąpielsk poddano badaniu pod kątem występowania problemów w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej.

Ruszkowo

Tabela 13. Miejscowość Ruszkowo – negatywne zjawiska w innych sferach

Problem	Opis
Sfera gospodarcza	
Klimat aktywności gospodarczej	Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosi 3,45 i jest niższy niż średni wynik w gminie (4,45).
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę sportową w odległości mniejszej niż 1,5 km od centrum miejscowości	Brak infrastruktury sportowej: boiska sportowego, stadionu
Sfera techniczna	
Zły stan techniczny sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w osiedlu mieszkaniowym w miejscowości Ruszkowo wymaga przebudowy
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Brak sieci gazowej
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Chodniki wymagające remontu i brak ścieżek rowerowych umożliwiających mieszkańcom miejscowości bezpieczne poruszanie się
Infrastruktura nieczynnej kolei wąskotorowej	Na terenie miejscowości znajdują się 2 nieczynne stacje kolei wąskotorowej (Ruszkowo I i Ruszkowo II)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wąpielsk.

Wąpielsk

Tabela 14. Miejscowość Wąpielsk – negatywne zjawiska w innych sferach

Problem	Opis
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Brak infrastruktury przedszkolnej	Na terenie miejscowości nie działa przedszkole (punkt przedszkolny)
Sfera techniczna	
Niewystraczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Brak sieci gazowej
Zły stan dróg	Droga powiatowa 2118C w miejscowości Wąpielsk wymaga modernizacji
Wyroby azbestowe	Na terenie miejscowości znajduje się budynek szkoły podstawowej z azbestowym pokryciem dachowym

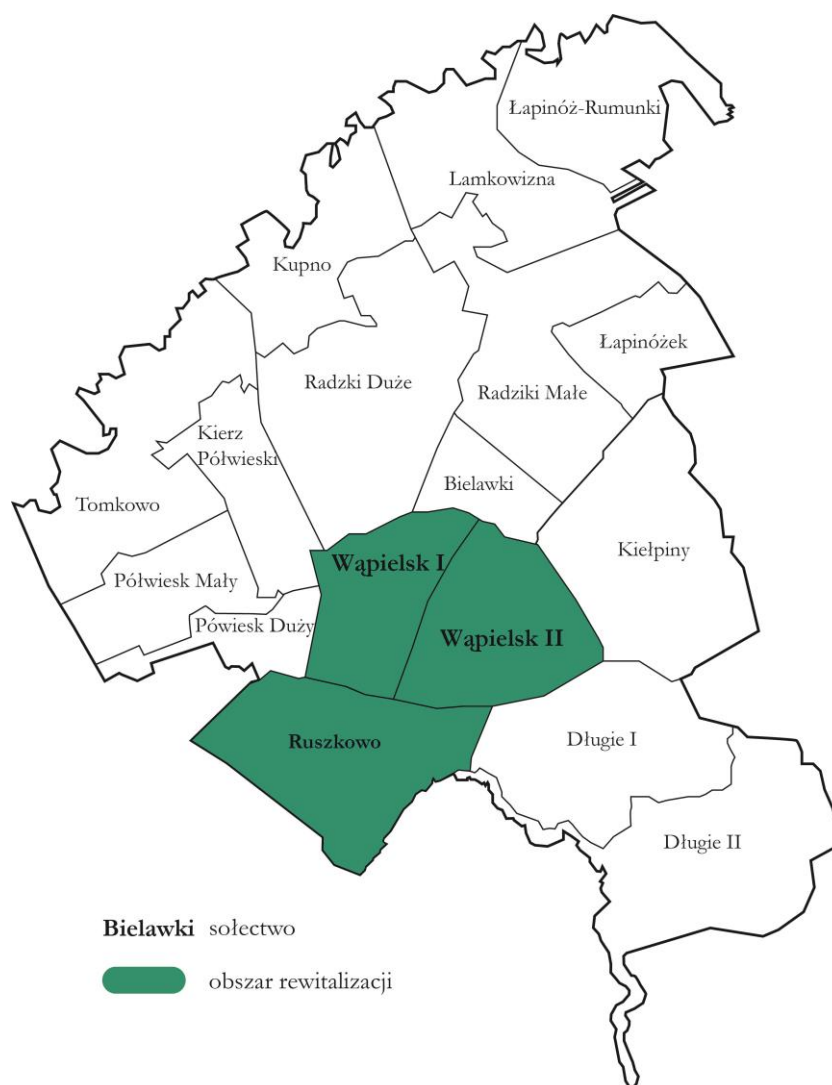
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Wąpielsk.

Podsumowanie analizy miejscowości pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

Ze względu na fakt, że w miejscowościach **Ruszkowo i Wąpielsk** występują minimum po dwa problemy społeczne oraz problem w przynajmniej jednej ze sfer (gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna lub środowiskowa), **miejscowości te należy uznać za obszar zdegradowany**.

Reasumując, przeprowadzona analiza wskaźnikowa pod kątem występowania problemów społecznych oraz analiza pod kątem występowania niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę przestrzenno-funkcjonalną wykazała, że za obszary zdegradowane należy uznać miejscowości: **Ruszkowo i Wąpielsk**. Poniższa mapa obrazuje położenie obszarów zdegradowanych na terenie gminy.

Mapa 2. Granice obszaru zdegradowanego w Gminie Wąpielsk

Źródło: Opracowanie własne.

2. Obszar rewitalizacji gminy

W myśl art. 10 Ustawy o rewitalizacji² i „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” obszarem rewitalizacji jest obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Powierzchnia obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Wąpielsk wynosi 1644,50 ha, co stanowi 17,62% powierzchni gminy, zamieszkuje go 1226 mieszkańców, czyli 28,98% ogółu ludności w gminie.

Tabela 15. Ludność i powierzchnia obszaru rewitalizacji na terenie miejscowości wskazanych jako obszary zdegradowane w gminie Wąpielsk

Jednostka	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia (ha)	% powierzchni gminy
Ruszkowo	451	10,66%	682,35	7,31%
Wąpielsk	775	18,32%	962,15	10,31%
Razem	1226	28,98%	1644,50	17,62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Obszar rewitalizacji w każdym podobszarze spełnia jeden z **celów rewitalizacji** wskazanych w „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych”:

- Ruszkowo – **rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach.**
- Wąpielsk – **rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjach.**

Wybór takich celów został podyktowany występującym na danym obszarze stanem kryzysowym. Dla każdego z celów określono 2 warunki, których spełnienie oznacza możliwość podjęcia na tym obszarze działań rewitalizacyjnych w określonym kierunku.

Tabela 16. Ruszkowo – cel rewitalizacji: rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych

Obszar rewitalizacji	Warunki
Ruszkowo	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia
	Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w danej szkole za ostatnie 3 lata jest niższy od przeciętnego wyniku w województwie kujawsko-pomorskim.
	Lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących
	Lokalny samorząd posiada listy intencyjne od lokalnych szkół oraz organizacji pozarządowych, wykazujące zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących, mających na celu rozwój społeczny dzieci i młodzieży na terenie miejscowości Ruszkowo.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

² Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

Tabela 17. Wąpielsk – cel rewitalizacji: rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych

Obszar rewitalizacji	Warunki
Wąpielsk	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia
	Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w danej szkole za ostatnie 3 lata jest niższy od przeciętnego wyniku w województwie kujawsko-pomorskim.
	Lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących
	Lokalny samorząd posiada listy intencyjne od lokalnych szkół oraz organizacji pozarządowych, wykazujące zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących, mających na celu rozwój społeczny dzieci i młodzieży na terenie miejscowości Wąpielsk.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Wąpielsk.

Zasięg obszaru rewitalizacji na tle gminy przedstawia poniższa mapa:

Mapa 3. Granice obszaru rewitalizacji w gminie Wąpielsk

Źródło: Opracowanie własne.